

9. maj 2015

FM2015/7

Bilag P

Finans- og Skatteudvalget
Att.: Sakarias Amondson
/her

Finans- og Skatteudvalgets spørgsmål til FFL2015 til skriftlig besvarelse.

3.4. Afsnit 2, Målene for den økonomiske politik.

Første sætning i Naalakkersuisuts besvarelse af spørgsmål a) virker lidt uklart.
For en ordens skyld anmodes Naalakkersuisut om at formulere besvarelsen klarere.

Svar:

Første i sætningen i besvarelsen var som følger: "Det andet men i den økonomiske politik er samfundsøkonomisk realvækst".

Der skulle i stedet have stået: "Det andet mål i den økonomiske politik er samfundsøkonomisk realvækst".

3.6. Afsnit 3, Den økonomiske situation, side 91

Hvad mener man med "samt justeringer i fiskekvoter" Vil man øge kvoterne? Omfordele dem? og hvorledes vil det have en effekt på at nedbringe arbejdsløsheden?

Svar: Med „samt justeringer i fiskekvoter“ menes at kvoter justeres i forhold til den biologiske rådgivning. Fastsættelsen af kvoter sker på grundlag af den biologiske rådgivning. For eksempel har rejekvoten i Vestgrønland faldet fra 134.000 tons i 2007 til 73.000 tons i 2015 på grund af biologernes vurderinger om fald i rejebestanden. Isoleret set bidrager fald i rejekvoten til at øge arbejdsløsheden. Udvikling i pelagisk fiskeri efter f.eks. makrel, sild og blåhvilling med nye kvoter kan skabe nye jobs og bidrage til at nedbringe arbejdsløsheden.

3.8 De almindelige bemærkninger afsnit 3.1, Gældsudviklingen, s 93

Udvalget bemærker, at Naalakkersuisut i sin besvarelse af udvalgets spørgsmål b) gør sig overvejelser om at lånefinansiere anlæggelse af lufthavne. Bygger disse eventuelle fremtidige låneoptagelser forsat på de økonomiske vækstscenarier, der er anført i Trafikkommissionens betænkning, eller finder Naalakkersuisut anledning til, set i lyset af den nuværende økonomiske situation, at anlægge en mere afdæmpet forventning til vækstskønnet?

Svar: Naalakkersuisut har ikke lagt sig fast på nogen bestemt finansiering af landingsbaner men overvejer forskellige muligheder. Delvis lånoptagelse er en

05-05-2015
Sags nr. 2014-108959
Dok. nr. 1954099

P. O. Box 1037
3900 Nuuk
Tel. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 50
E-mail: oed@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

af mulighederne, som skal vurderes på linje med f.eks. ekstraordinære udbytter fra visse selvstyrejede selskaber og besparelser på andre anlægskonti.

Det er et af principperne i Naalakkersuisuts økonomiske politik, at eventuelle ekstraordinære udbytter fra selskaber skal bruges til strukturforbedrende tiltag. Med andre ord skal midlerne arbejde der, hvor man får størst samfundsøkonomisk gavn af dem, og hvor de kan bidrage til at forbedre den langsigtede finanspolitiske holdbarhed.

Eventuel lånoptagelse til landingsbaneprojekter skal overholde de 4 overordnede principper for gældsudviklingen i Grønland som de er formuleret i gælds- og investeringsstrategien fra april 2012. For projekter, der finansieres helt eller delvis med lånoptagelse, skal der foreligge et business-case, så man sikrer at brugerbetalingen kan betale renter og afdrag på de optagne lån. Det er et bærende princip i selvstyrets gælds- og investeringsstrategi, og som skal sikre at Grønland ikke havner i en gældsfulde. Desuden er det væsentligt til enhver tid at fastholde og sikre selvstyrets økonomiske handlefrihed i tilfælde af pludseligt opståede finansielle vanskeligheder. Gæld begrænser den økonomiske handlefrihed og skal derfor holdes nede på et acceptabelt niveau.

Landingsbaneudbygninger skal understøtte en erhvervs- og turismeudvikling, som kan føre til økonomisk vækst og dermed skabelse af nye arbejdspladser i erhvervssektorer. Målet er at få en mere effektiv infrastruktur, hvor de samlede omkostninger til fly og lufthavne bliver reduceret. Desuden skal landingsbaneprojekter, der med sikkerhed fortrænger servicekontraktbetalinger og billetudgifter for det offentlige og øger den langsigtede produktion, prioriteres højt.

3.15. Afsnit 5.1, Boligområdet, side 101

Ad spørgsmål d). Skal svaret på udvalgets spørgsmål forstås som et "nej"? Svaret bedes uddybet og præciseret.

Svar: Det er korrekt forstået. Naalakkersuisut finder ikke, at de eksisterende subsidier på boligområdet (medbyggerhuse, andelsboliger, 20/20/60-lån) i sig selv nødvendigvis bidrager til økonomisk ulighed, idet økonomisk ulighed forstås som forskellene i fordelingen mellem borgerne af deres økonomiske aktiver, indkomst eller formue. De væsentligste forudsætninger for at kunne boligforsyne sig, er følgende; en stabil indkomst (ikke nødvendigvis høj) og en vilje til at prioritere sin indkomst til egen bolig.

Det er således særligt borgerens indkomst (det vil sige uddannelse og beskæftigelse) som har betydning for mulighederne for at boligforsyne sig – det er altså ikke andelsbeviset, medbyggerstøtten eller ejerlejligheden med 20/20/60-lånet, som skaber økonomisk ulighed, men lønningerne.

En ufaglært med sæsonarbejde på en fiskefabrik har som regel ikke en løbende, jævn indkomst som muliggør køb eller byggeri af egen bolig, hvorimod en

skolelærer eller akademiker, med jævn løbende indkomst kan prioritere sin indkomst sådan, at der mulighed for at købe eller bygge egen bolig.

Naalakkersuisut er enig med Økonomisk Råd i behovet for at se nærmere på, om den nuværende subsidiering på boligområdet er hensigtsmæssig, både med hensyn til størrelsen deraf og fordelingen.

Naalakkersuisut finder det imidlertid afgørende, at kommende større reformer på boligområdet forberedes grundigt og tilrettelægges på en måde, så der ikke opstår meget stor usikkerhed på boligmarkedet og større prisfald. Noget sådant vil erfaringsmæssigt kunne hæmme mobiliteten og få negative økonomiske konsekvenser både for den enkelte borger og for samfundet under ét.

3.16 lufthavne 5.2. s. 102

Udvalget ønsker at få oplyst, hvilke hensyn der vil blive lagt til grund for valg af lufthavne, i Naalakkersuisuts opførelsesplan for lufthavne? Udvalget ønsker at Naalakkersuisut, i sit svar til udvalget, berører de hensyn, udover beforderingsbehov, der vil ligge til grund for en eventuel anlæggelse af en lufthavn i Qaqortoq?

Svar: Naalakkersuisut lægger vægt på med den fremtidige infrastrukturudvikling, herunder udviklingen af lufthavnsstrukturen i Grønland, at denne sker ud fra tre overordnede hensyn - pålidelig, tidssvarende og sammenhængende.

Den fremtidige infrastruktur skal være pålidelig og den skal være til at stole på - året rundt. Det betyder, at kommende infrastrukturprojekter skal tilgodese passagerens behov for at kunne rejse internt i, på tværs af og til og fra landets regioner. Infrastrukturen og det tilgængelige materiel skal være afstemt med hinanden, ligesom det er et selvstændigt mål, at infrastrukturudviklingen i videst muligt omfang sker på en sådan måde, at de enkelte delelementer fortrænger servicekontrakter.

Infrastrukturen skal tillige udvikles til at være tidssvarende, så der med udviklingen sker et opgør med tidligere tiders knopskydning med infrastrukturelementer anlagt ud fra andre hensyn end de, der er betydningsfuldt for rejsemønstret i dag og i årene der kommer.

Endelig skal infrastrukturen være sammenhængende. Naalakkersuisut ser den samlede trafikinfrastruktur som altafgørende for, at landet bindes bedre sammen på tværs af regioner og landsdele. Dette er årsagen til, at Naalakkersuisut har i sinde at fremlægge tre infrastrukturpakker, hver indeholdende udviklingsplaner, der binder regionerne bedre sammen internt såvel som i forhold til hinanden. Naalakkersuisut lægger i den forbindelse vægt på, at det med disse planer ikke er tilstrækkeligt at vurdere den enkelte landingsbane isoleret set, men at det er nødvendigt at vurdere det samlede trafiknet bestående af flere delelementer.

Derudover lægges der vægt på, at infrastrukturen understøtter de nuværende behov for at rejse til, fra og i Grønland på en mere effektiv og / eller samlet set billigere måde, ligesom infrastrukturen skal understøtte mulighederne for erhvervs- og turismeudvikling regionalt og nationalt.

Naalakkersuisuts planer om at anlægge en lufthavn i Qaqortoq er endnu på et stadie, hvor flere løsningsmodeller indgår. Valget af endelig løsningsmodel skal søge at indfri flest muligt af ovenstående overordnede hensyn, herunder i særdeleshed at sikre bedre sammenhæng i regionen og mere effektive rejsemuligheder. Naalakkersuisut er aktuelt i gang med at indgå nærmere dialog med Kommune Kujalleq mhp. at sikre den mest hensigtsmæssige løsning.

Konkret arbejder Naalakkersuisut med flere trafikmodeller for regionen Syd for Nuuk.

Naalakkersuisut forventer pt. at fremlægge et forslag til en samlet plan for investeringer på lufthavnsområdet til EM 2015. se i øvrigt også svaret til spørgsmål 3.8 om samme emne.

3.23 Afsnit 7, nye skøn og pris og lønfremskrivning, side 110

Er det muligt at udarbejde en opgørelse over de ansatte i Selvstyret, der er skattepligtige i Grønland, hvis ja ønsker Naalakkersuisut fremadrettet at udarbejde en sådan?

Svar: Det er ikke muligt at lave udarbejde en opgørelse over de ansatte i Grønlands Selvstyre, der er skattepligtige i Grønland. Dette skyldes, at der løbende er ændringer i antallet og ansættelsesforholdene for ansatte i Grønlands Selvstyre. Det er uden tvivl størstedelen af de ansatte i Grønlands Selvstyre, der er fuldt skattepligtige her i landet.

5.4 Hovedkonto 10.06.27 Pulje til uafhængig research omkring større industri projekter

Anser Naalakkersuisut det som tænkeligt, at den nuværende formulering af retningslinjerne til brug for ansøgninger til fonden kan medvirke til at "afskrække" potentielle ansøgere for at ansøge om midler i fonden? Vurderer Naalakkersuisut i samme anledning at de udstukne retningslinjer virker efter hensigten og ånden bag oprettelsen af puljen?

Svar: Naalakkersuisut anser ikke den nuværende formulering af retningslinjerne som afskrækkende for potentielle ansøgere. Naalakkersuisut lægger tværtimod vægt på at retningslinjerne dækker præcist over hensigten og ånden bag oprettelsen af puljen. Naalakkersuisut agter at være mere opsøgende i forhold til at gøre puljen bekendt blandt de organisationer og medier som der er sigtet på i forbindelse med oprettelsen af puljen.

5.7 Hovedkonto 12.01.11 Grønlands Selvstyre lejligheder i København

Udvalget ønsker det oplyst hvad et ophold i lejligheden koster, sammenlignet med et hotel, der er omfattet af hotelaftalen? Såfremt det måtte vise sig at et

ophold i lejligheden er billigere, ønsker udvalget oplyst, hvorledes Naalakkersuisut fremover vil fremme anvendelse af lejligheden?

Svar: *Gennemsnitsprisen (faktiske udgifter på konto hovedkonto 12.01.11 : antal overnatninger i finansåret) pr. overnatning i lejligheden i København har i de sidste 3 år været følgende:*

2012: 1.335 kr.

2013: 1.164 kr.

2014: 1.157 kr.

Da lejligheden p.gr.a. den politiske situation i Grønland ikke blev benyttet i de sidste 3 måneder af 2014, er det faktiske gennemsnitstal for 2014: 1.544 kr. omregnet forholdsmæssigt (9/12).

Prisen for enkeltværelse på hoteller i København omfattet af Selvstyrets hotelaftale er følgende:

Bella Sky Copenhagen: 995 – 1.495 kr. (varierer efter kvalitet/standard)

Hilton Hotel: 1.195 - 1.395 kr. (varierer efter kvalitet/standard)

Scandic Copenhagen: 1.000 kr.

Scandic Weber: 995 kr.

Priserne for overnatning i lejligheden svarer således nogenlunde til hotelpriserne, ikke mindst når det tages i betragtning, at lejligheden har væsentligt bedre faciliteter som arbejdssted for brugerne (arbejdsværelse PC, printer mv) end et hotelværelse. Naalakkersuisut finder således ikke, at der er anledning til at foretage særlige tiltag, f.eks. udvide kredsen af brugere, for at fremme anvendelsen af lejligheden.

Det kan endelig oplyses, at følge retningslinjer af 9. august 2013 fra departementschefen for Formandens Departement er kredsen af brugere afgrænset til:

Formanden for Naalakkersuisut, Øvrige medlemmer af Naalakkersuisut, Formanden for Inatsisartut og Departementschefer (kun efter forudgående tilladelse fra Formandens Departement).

6.7 hovedkonto 20.11.51 Effekter af reformtiltag.

Udvalget savner besvarelse af pkt. e og h under dette spørgsmål. Udvalget efterlyser derfor spørgsmålenes besvarelse.

Svar: e) *Når der tages udgangspunkt i aktuel indkomst vil ydelsen være afstemt med det aktuelle behov. I dag tages udgangspunkt i den skattepligtige indkomst. Den skattepligtige indkomst kendes først, når skatten er slutlignet det vil sige i september måned i det efterfølgende skatteår.*

Det nye begreb aktuel indkomst vil blive defineret, så det bliver borgerens egen forventning til den samlede indkomst det aktuelle år. Dette vil blive kombineret med en løbende kontrol fra kommunerne, som vil få hjemmel til at regulere beløbet ved indkomståndringer.

Ændringer i indkomsten forventes derfor at blive afspejlet hurtigere i den tildelte ydelse end tilfældet er i dag. Dette vil have en effekt for alle. Personer, der lever af jagt og fiskeri, og derfor har en indkomst, der kan svinge meget fra år til år, vil kunne få reguleret ydelserne, så det modsvarer den aktuelle indkomst, og dermed modsvarer det aktuelle behov.

h) Udvalget har bedt om uddybninger af delspørgsmål h med henvisning til det af udvalget anførte herom i afsnittet om de almindelige bemærkninger. Umiddelbart anfører udvalget intet om "ændringer af pensionsindbetalingsfradrag" i afsnittet om de almindelige bemærkninger, så i stedet vedlægges i bilagene et brev til en række faglige organisationer, som kan belyse problemstillingen. I brevet henvises til Naalakkersuisoq for finanser Anda Uldums henvendelse til den danske skatteminister, hvor ministeren afviser at kompensere Grønland for det nuværende tab af skatteprovenu. Tabet opstår som følge af de mistede skatteindtægter fra pensionsordninger i danske pensionsordninger, hvor indbetalingerne er foretaget i forbindelse med ansættelser i Grønland, men hvor opsparerens på udbetalingstidspunktet ikke er skattepligtig i Grønland. En opgørelse, som Finansdepartementet har modtaget fra Skatteministeriet viser, at der i 2014 blev indbetalt knap 140 mio. kr. fra grønlandske skatteydere til danske pensionskasser – skatteværdien af indbetalingerne dvs. det tabte skatteprovenu kan opgøres til knap 58 mio. kr.

6.10 Hovedkonto 20.16.01 Grønlands Statistik

Vil det være nødvendigt med en særlig bevilling for at opnå en ensartet statistik på det sociale område og i forbindelse med udligningsordningen.

Svar: Det væsentligste problem i forbindelse med at udarbejde socialstatistik og sammenligne kommunernes udgifter på forskellige udgiftsområder inden for det sociale område er, at kommunerne ikke konsekvent anvender de tilgængelige IT-systemer, at den autoriserede kontoplan ikke anvendes konsekvent og at der forekommer en del fejlkonteringer. Når disse fejl og uhensigtsmæssigheder rettes vil det medføre en styrkelse af mulighederne for budgetopfølgning i kommunerne og samtidige forbedre mulighederne for og kvaliteten af statistikkerne på socialområdet.

I det omfang der i forbindelse med udligningsordningen ønskes opgørelser, som ikke kan udarbejdes med udgangspunkt i den gældende kontoplan, vil problemet blive adresseret i forbindelse med den nye fælleoffentlige kontoplan, som er en del af det planlagte ERP-projekt.

Det vurderes ikke at der er behov for en særlig bevilling til området.

6.12 Hovedkonto 20.30.07 Boligstøtte, renter og afdrag, netto

Udvalget har noteret sig Naalakkersuisuts oplysning om, at der er indgået en aftale mellem INI og ASA, men udbeder sig fortsat oplysninger om Naalakkersuisuts vision for INI's fremtidige rolle som Selvstyrets

samarbejdspartner i relation til varetagelsen af det offentliges opgaver på boligområdet.

Svar: Naalakkersuisut har en vision om, at INI i fremtiden får ejerskabet til udlejningsboligerne. Dermed kommer ansvar og drift til at følges ad. INI kan dermed i højere grad sikre en effektiv drift med fokus på at vedligeholde boligerne. Det er Naalakkersuisuts holdning, at INI skal anvende kapitalafkastet til vedligeholdelse af boligerne, og at INI også yderligere i en årrække modtager særlige tilskud øremærket til sanering og vedligeholdelse, så renoveringsfejterslæbet gradvist kan indhentes.

6.24 Hovedkonto 24.11.26 Afgift på makrelfiskeri

Udvalget ønsker en nærmere redegørelse for, hvordan Naalakkersuisut stiller sig over for en afgiftsdifferentiering. Endvidere ønskes det oplyst, hvor mange år der endnu forventes at skulle være forsøgsfiskeri efter makrel?

Svar: Naalakkersuisut lægger op til en afgiftsdifferentiering med virkning fra 2016. Der kan desuden henvises til svar på §37 spørgsmål nr. 105 om Makrelfartøjer.

Fiskeriet har nu i en periode på tre år været koncentreret i et bestemt område i Østgrønland. Surveyet sidste år viste at der også var store koncentrationer af makrel i andre områder langt fra det område hvor fiskeriet har foregået indtil nu. Dette års survey vil dække endnu et større område end sidste år. Så længe udbredelsen af makrel ikke kendes fuldt ud, må man forvente at noget af fiskeriet indtil videre må foregå som et forsøgsfiskeri.

8.6 Hovedkonto 30.10.45 Særlig indsats på børn – og ungeområdet s.10 i forlængelse af besvarelse af spørgsmål b.

Udvalget ønsker få oplyst, om Naalakkersuisut har foretaget en evaluering af den styrkede indsats for sagsbehandlingen af børnesager i kommunerne? Såfremt en sådan evaluering må foreligge ønsker udvalget, den oversendt.

8.10 Hovedkonto 30.12.09 Førtdispension

I sit svar anfører Naalakkersuisut, at ”Respektfuldt samarbejde mellem kommunens enheder – arbejdsmarkedskontorerne m. fl. Er en forudsætning for at føre de mest udsatte ledige tilbage på arbejdsmarkedet”. Hvad tænker Naalakkersuisut på med ”respektfuldt samarbejde”, og såfremt dette ikke eksisterer for nærværende, hvordan finder Naalakkersuisut så, at problemet kan løses.

Finder Naalakkersuisut, at kommunerne med de kommende tiltag vil være i stand til fuldt ud at kunne varetage det nødvendige antal revalideringsopgaver. Hvad er alternativet, hvis dette viser sig ikke at være tilfældet?

9.2 Hovedkonto 34.11.03 Dronning Ingrid's Hospital

Det anføres i svaret, at den ekstraordinære bevilling har betydet, at ventetiden er reduceret betydeligt, og at tilgangen af patienter er i nogenlunde balance med den nuværende behandlingskapacitet. Skal Naalakkersuisuts svar forstås således,

at ventetiden på operationer på kunstigt knæ/hofte, grå stær, galdesten og hul på trommehinden, fremover vil kunne holdes på et rimeligt niveau; men at en stigende tilgang af patienter med mistanke om tarmkræft, vil medføre en forøget venteliste på dette område, med mindre der tilføres ekstra ressourcer til området svarende til den nuværende ekstrabevilling?

Svar: De ekstraordinære midler til at nedbringe ventelisterne har haft den ønskede virkning, idet de har medvirket til øget aktivitet og dermed faldende ventetider på langt de fleste områder. Når der ses på ventelister er det vigtigt også at se på udviklingen i sygdomme og befolkningens henvendelser til sundhedsvæsenet. Der er øget fokus på sundhed, mere kendskab til sygdomme f.eks. kræft og dermed er der automatisk flere henvendelser og undersøgelser.

Med bevillingen til ekstra aktivitet inden for øjenkirurgi, ortopædkirurgi, ørekirurgi og undersøgelse af patienter med mistanke om kræft i tyktarmen synes tilgangen af patienter til behandling at balancere med den behandlingskapacitet, der er i sundhedsvæsenet med de nuværende ressourcer. Hvis det nye højere serviceniveau skal opretholdes fra 2016 skal der i udgangspunktet findes midler dertil i finansloven for 2016.

Naalakkersuisut vil som led i forberedelsen af FFL 2016 analysere, hvor stort det økonomiske behov derfor vil være under hensyntagen til opstillingen af mulige relevante servicemål, mulighederne for at finde finansiering dertil med henblik på, at der som led i en kommende finanslovsaftale for 2016 kan søges indgået et flerårigt forlig omkring sundhedsområdet, som vil give gode og sikre rammer for sundhedsvæsenet og samtidig en holdbar økonomisk udvikling på området. Spørgsmålet ventes allerede taget op i forbindelse med de igangværende finanslovsforhandlinger, men udfordringen ligger som anført først fra 2016, og der er behov for en nærmere analyse, forinden der lægges nye økonomiske rammer fra og med 2016.

9.5 Hovedkonto 34.12.01 Nationale Sundheds og Uddannelsesindsatser

Udvalget skal anmode om at få tilsendt et skema over rokeringer på denne hovedkonto.

Svar: Nedenstående tabel viser de rokeringer som er sket på 34.12.01 Nationale Sundheds og Uddannelsesindsatser. Der er tale om et udsnit af de samlede rokeringer på sundhedsvæsenet og derfor er denne konto isoleret set ikke udgiftsneutral.

Neutrale flytninger mellem hovedkonti						
Nuværende placering – Afgang fra 34.12.01		Beløb og årsværk, der flyttes				
Hovedkonto	Projekt	Beløb (i 1.000 kr.)				Årsværk (ens alle år)
		FFL15	BO16	BO17	BO18	

34.12.06	Kommunikationsudgifter		4.000	4.000	4.000	4.000	
34.12.02	Elever		1.500	1.500	1.500	1.500	15
34.12.05	Medicin		2.000	2.000	2.000	2.000	
Tilførsel til 34.12.01- fremtidige placering							
Hovedkonto	Projekt						
34.12.02	Koordinator Avannaa		305	309	314	317	
34.12.02	Vikarudgifter kysten		1018	1033	1050	1059	
34.12.02	Koordinator Avannaa		305	309	314	317	
34.12.02	Vikarudgifter kysten		1018	1033	1050	1059	

10.16 Hovedkonto 40.92.10 Folkehøjskoler

Naalakkersuisut oplyser, at der fortsat er dialog mellem de to folkehøjskoler, men at der ikke er opnået enighed om, hvordan de økonomiske problemer vil kunne løses.

Udvalget anmoder om en orientering om, hvornår der kan forventes en løsning, samt om at blive orienteret om udfaldet på en endelig løsning, når der er opnået enighed.

Svar: Naalakkersuisut oplyser, at der fortsat er dialog mellem de to folkehøjskoler, men at der ikke er opnået enighed om, hvordan de økonomiske problemer vil kunne løses.

Udvalget anmoder om en orientering om, hvornår der kan forventes en løsning, samt om at blive orienteret om udfaldet på en endelig løsning, når der er opnået enighed.

Da der er tale om en løbende dialog og forhandling, kan der ikke oplyses nogen dato for forventet løsning. Naalakkersuisut vil orientere udvalget, når der er en endelig afklaring.

11.5 Hovedkonto 51.03.03 Udviklingsstøtte, landbrug

Udvalget anmoder Naalakkersuisut om, at der i besvarelsen trækkes konkrete ting frem fra kommissionens anbefalinger, som man ønsker at forfølge, og konkret beskrive hvilke elementer, man mener, der kan blive problematiske at realisere.

Svar: I Landbrugskommissionens betænkning er der tre hovedanbefalinger:

- 1) Lovgivningsmæssige initiativer
- 2) Finansieringsmæssige initiativer
- 3) Omkostningsreducerende tiltag

Ad 1) Lovgivningsmæssige initiativer

De fleste love og bekendtgørelser skal igennem en større eller mindre revision, da især Landstingslov om landbrug fra 1996 og tilhørende bekendtgørelser er forældede. Naalakkersuisut har allerede igangsat revision af selve loven fra 1996 samt en række gældende bekendtgørelser samt ny bekendtgørelse, hvor af 1 har været i høring og en anden forventes sendt i offentlig høring inden længe. Ligesom der arbejdes med udkast til helt nye bekendtgørelser, der mangler, f.eks. bekendtgørelse om akvakultur og udnyttelse af alger, herunder tang. Udfordringen er at revisionen af loven fra 1996 trænger til en gennemgribende revision og sammen med revision af eksisterende og udarbejdelse af nye bekendtgørelser kan den samlede opgave trække ud da disse laves parallelt med andre opfølgingsopgaver.

Ad 2) Finansieringsmæssige initiativer

I betænkningen anbefales det, at der investeres mellem 190 mio. kr. og 240 mio. kr. for at landbrugserhvervet kan konsolidere sig.

Det indstilles i betænkningen, at investeringerne enten kunne fordeles over 10 år og dette giver et investeringsbehov på mellem 19 mio. kr. og 24 mio. kr. pr. år de næste 10 år fra og med investeringernes start. Eller at investeringerne kunne fordeles over 20 år og dette giver et investeringsbehov på mellem 9,5 mio. kr. og 12 mio. kr. pr. år de næste 20 år.

På baggrund af høringen af SPS, Landbrugsrådet, Konsulenttjenesten for Landbrug og Kommune Kujalleq via et temadag d. 29. august 2014, så foreslår erhvervets repræsentanter at midlerne prioriteres og anvendes til følgende:

- A) Styrkelse af produktionsapparatet gennem modernisering og bygning af stalde via struktureret udskiftning og/eller etablering af får- og kvægstalde der er tidssvarende
- B) Udvidelse og etablering af sammenhængende markveje, veje mellem færeholdersteder samt udvidelse og etablering marker til afgrøder.
- C) Midler til omkostningsreducerende tiltag, såsom investering i vedvarende energi-kilder, såsom øget anvendelse af solenergi vandkraft.
- D) Midler til bygning af drivhuse.

Det er en udfordring at mange af færeholderne/kvægholderne har gamle ESU-forhold, som de fleste har overtaget fra tidligere ejere, sådan som lovene er i dag. Især de unge færeholdere bebyrdes med overtagelse af ESU-forhold fra tidligere ejere eller i forbindelse med generationsskifte. På grund af bl.a. disse forhold, har de fleste færeholdere/kvægholdere svært ved at afsætte midler til udvikling og fornyelse af erhvervsbygninger og maskiner m.v.

En anden udfordring er de høje fragt- og transportomkostninger forbundet i køb af bygge-materialer, foder samt maskiner, idet der ikke længere er samme service mellem SPS og RAL som tidligere. SPS har gentagende gange rettet henvendelse til RAL og rette myndighed uden held. Denne udfordring bør analyseres nærmere for at finde en holdbar løsning for landbrugserhvervet.

Ad 3) Omkostningsreducerende tiltag:

Endelig har Kommissionen en række forslag til erhvervsudviklende og omkostningsreducerende tiltag, f.eks. øget anvendelse af vedvarende energiformer og udvidelse af markveje og marker til afgrøder. Indenfor omkostningsreducerende tiltag har APNN prioriteret ansøgninger om etablering af small scale vedvarende energiformer og øget produktion af grønsager.

Hidtil er muligheden for garantistillelse ikke blevet anvendt siden indsættelse af tekstanmærkningen i 2007.

Der er i 2015 givet ekstra midler til udarbejdelse af en prioriteret handlingsplan til Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug, som sammen med andre relevante aktører, er blevet anmodet om at operationalisere og konkretisere anbefalinger med belysning af de samfundsøkonomiske og budgetmæssige konsekvenser for det offentlige.

I dette arbejde forventes det også, at spørgsmål om erhvervets strukturproblemer kan løses på en måde, så landskassen ikke belastes unødigt og landbrugserhvervet gøres mere effektivt.

Frem mod FFL 2016 skal der med afsæt i disse overvejelser udarbejdes et forslag til indretning og størrelse af subsidierne til landbrugserhvervet, herunder eventuelle tilskud til slagteriet i Narsaq.

12.3 Hovedkonto 64.01.05 Erhvervs- og arbejdsmarkedsudvikling i bygder og yderdistrikter

Ad spørgsmål c) Hvordan kan det være at der ikke er stillet krav om kommunal medfinansiering? var det ikke udgangspunktet? Hvilke konsekvenser får dette? og hvem bliver "ejere" af diverse tiltag?

Svar: Der er tale om en prioriteret indsats fra både Naalakkersuisut og kommunerne. Udgangspunktet har været, at man i samarbejde har udmøntet projekter i kommunerne, som har været med til at understøtte de initiativer og prioriteringer kommunerne allerede har i gang. På den måde er indsatsen med til at styrke de kommunale indsatser på området.

Når det drejer sig om en egentlig kommunal medfinansiering til samarbejdsprojekter mellem kommuner og Selvstyret, viser erfaringen, at det ofte er en udfordring med finansieringen fra kommunernes side blandt andet pga. den måde vedtagelsen af hhv. de kommunale budgetter og Finansloven foregår. Kommunerne har således i reglen vedtaget deres budgetter inden finansloven vedtages. Det er derfor problematisk at stille krav om kommunal medfinansiering efterfølgende, specielt her, hvor der er tale om et årlige bevillinger.

Idet indsatsen også er prioriteret i kommunerne, har kommunerne imidlertid prioriteret midler til formålet. Det er kommunerne, der er ansvarlige for de enkelte projekter, og dermed også bruger arbejdsmæssige ressourcer på gennemførelsen, og en tæt dialog og inddragelse af kommunernes bygder.

Det er vurderingen, at den positive konsekvens er at, de afsatte midler fra Selvstyret i høj grad gør en stor forskel og bidrager til at understøtte kommunernes egne indsatser. Dermed har kommunerne kunnet koncentrere sig om at få udmøntet de prioriterede projekter. Det er kommunerne og deres bygder der har ejerskab til indsatserne.

12.4 Hovedkonto 64.10.17 Udviklingsstøtte til landbaserede erhverv og turisme

Ad spørgsmål a). I hvilket omfang følges der op på, hvordan tilskud i hvert enkelt tilfælde bliver anvendt, og hvad de ydede tilskud på sigt vil føre til. Er det Naalakkersuisuts ambition, at disse støttebærende virksomheder fremadrettet bliver mere økonomisk selv bærende, og hvorledes vil dette i givet fald kunne realiseres?

Svar: På ovennævnte hovedkonto er der afsat midler til en række tilskud. Disse tilskud bliver udbetalt via servicekontrakter med de enkelte selskaber. Der er således i servicekontrakterne anført hvorledes tilskuddet skal anvendes, og hvilke mål der forventes opnået. Der er løbende dialog med selskaberne, for at sikre en positiv udvikling i de enkelte selskaber. En del af selskaberne – herunder Visit Greenland og Greenland Business løser opgaver for Selvstyret og forventes ikke at skulle blive økonomisk selv bårne.

Ad spørgsmål b). Hvad er baggrunden for, at der for Neqi A/S i budgetoverslagsårene budgetteres med 0 kr., når der samtidig gøres opmærksom på, at KNI A/S vurderer, at virksomheden også i de kommende år vil være afhængig af offentlige driftstilskud?

Svar: Udgangspunktet for den nuværende servicekontrakt med NEQI, var at der ikke efter 2015 var behov for en servicekontrakt. Dog har selskabet ikke udviklet sig som forventet, og KNI anfører, at der mod forventning vil være behov for en servicekontrakt. Der skal gøres opmærksom, at der på FFL 2015, hovedkonto 51.03.02 ydes et tilskud til indhandling af lam på 6,998 mio. kr., som udbetales via Neqi A/S.

12.6 64.10.22 eksport af is og vand fra Grønland

Udvalget ønsker oplyst hvilke konkret tiltag, der for tiden er sat i værk for at opfylde målsætningen om at gøre Grønland til en anerkendt aktør i forhold til eksport af is og vand?

Svar: Der arbejdes i disse måneder på den ny strategi for erhvervsområdet.

12.7 Hovedkonto 64.10 25 storskalaprojekter

Udvalget konstaterer at der er sket et skift i fokus på denne hovedkonto fra aluminiumsprojektet til også at omfatte andre storskalaprojekter. Det fremgår af Naalakkersuisuts besvarelse, at nærværende bevilling blandt andet anvendes til varetægelse af IBA-forhandlinger og socioøkonomiske aspekter ved storskala råstofprojekter. Udvalget formoder i den sammenhæng, at forløbet omkring

Isukasia- projektet ikke nødvendiggør at IBA- forhandlinger med nye ejere skal starte helt forfra.

Udvalget finder i den sammenhæng anledning til følgende supplerende spørgsmål.

- a) Hvor fremskredent er arbejdet med at få undersøgt, de socioøkonomiske aspekter af Kvanefjeldsprojektet?

Svar: Myndighederne har den 28. april 2015 modtaget opdaterede udkast til projektbeskrivelsen for udarbejdelsen af vurderingen af samfundsmæssige bæredygtighed (VSB). Myndighederne er ved at vurdere om GME har opdateret projektbeskrivelserne i henhold til de i Hvidbogen indskrevne kommentarer fra høringssvarene. Det forventes at GME senest i den første halvdel af maj vil få svar om projektbeskrivelserne kan godkendes eller ej. Når projektbeskrivelserne er godkendt vil GME kunne gå i gang med at udarbejde den socioøkonomiske vurdering af Kvanefjeldsprojektet (Redegørelse for vurdering af Samfundsmæssig Bæredygtighed)

- b) Er der indledt IBA-forhandlinger med ejerne af Kvanefjelds-projektet?

Svar: Nej, IBA-forhandlingerne forudsætter, at der foreligger en redegørelse for vurdering af samfundsmæssige bæredygtighed (VSB), som har været i høring i minimum 8 uger. VSB-en er endnu ikke udarbejdet jf. svar til spørgsmål 1.

- c) Naalakkersuisut bedes oplyse om Grønland vil have opfyldt de internationale krav til uraneksport og vil være klar til at Kvanefjelds-projektet eventuelt idriftsættes om 3. år? Udvalget skal i samme anledning udbede sig at få oversent en "køreplan" for dette arbejde.

Svar: Naalakkersuisut forventer, at kunne behandle en ansøgning om udnyttelsestilladelse i løbet af 2016. GME har endvidere meddelt endvidere meddelt, at de forventer en konstruktionsperiode på 2 år. Ved eksport af URAN og Thorium fra Grønland kan dette kun ske under overholdelse af Grønland og Danmarks konventions forpligtelser vedrørende ikke spredning af atomvåben og eksport og herunder forpligtelser til at rapportere og underlægge sig tilsyn af IAEA.

På Inatsisartuts efterårssamling 2015 agter Naalakkersuisut at fremsætte forslag til Inatsisartutbeslutning om tiltrædelse af følgende yderligere konventioner:

1. IAEA konvention om bistand i tilfælde af nukleare ulykker eller radiologisk nødstilfælde ("Bistandskonvention")
2. IAEA konvention om nuklear sikkerhed
3. Internationale fælles konvention om sikker håndtering af brugt brændsel og radioaktivt affald ("affaldskonventionen")
4. ILO konvention nr 115 om beskyttelse af arbejdere mod ioniserende stråling
5. FN's konvention om Nuklear terrorisme
6. Ændring af IAEA konvention om fysisk beskyttelse af nukleart materiale.

For at kunne implementere konventionsforpligtelser i grønlandsk ret vil Regeringen i efteråret 2015 fremsætte følgende lov forslag:

- 1. Lov om ændring af kriminalloven*
- 2. Lov for Grønland om gennemførelse af IAEA krav om rapportering og sikkerhedskontrol af nukleare materialer*
- 3. Lov for Grønland om eksportkontrol af dual use produkter og anvendelse af bestemmelser herom fastsat i medfør af EU forordningen.*

Inden Folketingets behandling skal Inatsisartut ved beslutningsforslag behandle lovforslagene og derudover skal Inatsisartut ved beslutningsforslag træffe beslutning om anordning om ikraftsættelse for Grønland af ændringer i i udleveringsloven, der har betydning for at kunne efterleve konventionsforpligtelserne. Naalakkersuisut vil videre på sundhedsområdet skulle fremsætte forslag til lovgivning om radiologi. Et forslag herom forventes optaget på FM 2016.

- d) *Hvor fremskredent er arbejdet med at få undersøgt, de socioøkonomiske aspekter af Citronenfjord-projektet?*

Svar: Selskabet er i gang med at færdiggøre en redegørelse for vurdering af samfundsmæssige bæredygtighed med henblik på, at den kan sendes i høring.

- e) *Er der indledt IBA-forhandlinger med ejerne af Citronenfjord-projektet?*

Svar: Nej, da redegørelsen for vurdering af samfundsmæssig bæredygtighed ikke har været i høring og IBA-forhandlingerne indledes først efter at den 8-ugers høringsperiode er afsluttet.

12.11 Hovedkonto 64.13.25 Ekstraordinær indsats for ledige

Ad spørgsmål b). Forventer man at få en statistik der fortæller om de tiltag der er sat i gang faktisk giver beskæftigelse eller ej?

Hvis nej, hvordan vil man så evaluere de igangsatte projekter og efter hvilke succeskriterier?

Svar: De personer, der er tilmeldt som ledige, er for op til 80 pct. vedkommende ufaglærte. Ledighedsindsatsen består for en stor del af kurser, der er målrettet ledige, der kommer på opkvalificeringskurser inden for områder, hvor der på kortere sigt er mulige jobåbninger. Det er typisk områder som f.eks. det nystartede makrelfiskeri, ældrepleje og turisme. På længere sigt sættes på opkvalificering til beskæftigelse til områder med længerevarende beskæftigelse som f.eks. mineindustri. Det er kommunerne, de suverænt indstiller til, hvilke kurser man ønsker afholdt i lokalområderne.

Der udføres årlige afrapporteringer for den ekstraordinære ledighedsindsats. Der er således afrapporteret for 2012 og 2013. Disse afrapporteringer viser for de korte kursers vedkomne, at 45 % af kursisterne ved måling i marts måned året efter indsatsen ikke længere er tilmeldt som ledige. Ligeledes viser afrapporteringen at 57 % af de personer, der har gennemført et

opkvalificeringsforløb, fortsætter med opkvalificering på Piareersarfik eller fortsætter med uddannelse. Det er planen, at man fremover fortsat vil afrapportere for indsatsen i 2014 og 2015 på det antal personer, der er tilmeldte og har gennemført kurserne. Ligeledes vil man samkøre deltagernes cpr. nr. med Grønlands Statistik i både marts og august måned det efterfølgende år for at se, hvor mange af kursisdeltagere, der fortsat er tilmeldte som ledige. For at skaffe yderligere dokumentation for de lediges tilknytning til arbejdsmarkedet efter kursusforløbene vil der for 2014 indsatsens vedkommende blive udvalgt en række kurser med henblik på nærmere undersøgelser. Her vil man personligt kontakte udvalgte personer pr. telefon og gennem telefoninterviews klarlægge, om kursisten er kommet i beskæftigelse samt om beskæftigelsen er inden for det fagområde, som vedkommende har været på kursus i. Sådanne undersøgelser er tidskrævende og omkostningstunge. Derfor vil denne undersøgelse begrænse sig til et antal udvalgte kurser og personer. Succeskriterierne vil være, hvor mange af kursisdeltagerne, der har fået beskæftigelse inden for det fagområde, han eller hun har været på kursus i.

14.1 Hovedkonto 70.01.07 Bygningsmyndigheden

Er Naalakkersuisut tilfreds med omfanget og kvaliteten af kommunernes tilsyn med det lokale byggeri?

Svar: Det generelle indtryk er, at de kommunale bygningsmyndigheder håndhæver byggelovgivningen på tilfredsstillende måde i lokalsamfundet. Kommunerne løser således bygningsmyndighedens opgaver, herunder de administrative og tilsynsmæssige opgaver, som tilsigtet i byggeloven (Inatsisartutlov nr. 13 af 26. maj 2010 om byggeri). Enkelte kommuner har som følge af hyppig udskiftning af personale haft lejlighedsvist behov for støtte og vejledning fra den centrale bygningsmyndighed ved Departementet for Bolig, Byggeri og Infrastruktur.

14.2 Hovedkonto 72.02.03 Administrations- og projektudgifter vedrørende boligbyggeri

Hvordan er Naalakkersuisut kommet frem til de 10 % ?

Svar: Der er tale om erfaringstal kombineret med en vis portion skøn. I det følgende eksempel vil man kunne se, hvilken udfordring der er for f.eks. mindre byggerier.

Boligbyggeri & renovering (et eksempel)

Nybyggeri		179	m ²
Renovering		146	m ²
I alt		325	m ²

Projektering		2,5	Mio. kr.
Anstilling		0,4	Mio. kr.
Byggeledelse		0,5	Mio. kr.
Fagtilsyn		0,5	Mio. kr.
Bygherretilsyn		0,3	Mio. kr.
Nybyggeri	19.700 kr. * 179 m ²	3,5	Mio. kr.
Renovering (asbest, pcb mv.)	16.200 kr. * 146 m ²	2,4	Mio. kr.
I alt		10,1	Mio. kr.

Som det fremgår af ovenstående tabel, er der en række start eller etableringsomkostninger ved et projekt der ikke varierer med byggeriets størrelse i kvadratmeter. Dette betyder, alt andet lige, at mindre projekter er forholdsvis dyrere per kvadratmeter end større projekter. I dette eksempel er prisen per kvadratmeter på godt 31.000 kr. Erfaringer viser, at prisen per kvadratmeter kan falde helt ned til 21.500 kr. per kvadratmeter for byggerier der er på godt 2.500 kvadratmeter i areal.

Som tidligere anført, vil et uhensigtsmæssigt planlagt byggeri være dyrere end et godt planlagt byggeri. Det har ligeledes vist sig, at når en opgave udbydes i fagentreprise med mulighed for stor- eller hovedentreprise (byde på flere eller alle fag på en gang) opnås der lavere priser, idet entreprenørerne kan gennemføre bedre intern planlægning mv.

14.8 Hovedkonto 72.20.10 Godstransport

Hvordan har lønudviklingen været i RAL i samme periode som der nævnes rationaliseringer (siden 2008)?

Svar: RAL har bidraget til besvarelsen af dette spørgsmål, idet selskabet oplyser, at lønudgifterne siden 2008 har udviklet sig fra Index 100 til Index 106. I samme periode er antallet af ansatte faldet fra 883 til 746.

Gennemsnitslønnen i selskabet er pba. RALs oplysninger beregnet til at være steget fra 345.000 i 2008 til 408.000 i 2014.

15.1. hovedkonto 73.94 Nukissiorfiit

Udvalget skal indledningsvis udbede sig en køreplan for implementeringen af en reform af den nuværende tarifstruktur. Udvalget skal derudover anmode Naalakkersuisut om at besvare nedestående spørgsmål.

- a) Det ønskes oplyst hvornår man har tænkt sig, at genbesætte direktørstillingen i Nukissiorfiit og er det planen at anvende et rekrutteringsfirma til denne opgave?

Svar: Stillingen som direktør for Nukissiorfiit har netop været opslået med ansøgningsfrist d. 13. april. Der pågår nu en ansættelsesproces, hvor de ansøgningerne vurderes og interview med de relevante kandidater gennemføres.

På baggrund heraf vil bedømmelsesudvalget afgive deres indstilling til Naalakkersuisut om hvilken kandidat man finder mest kvalificeret til stillingen. Rekrutteringsfirmaet Boyden varetager rekrutteringsprocessen.

- b) Det er udvalgets forståelse at EU-aftalen indebærer at Selvstyret skal kigge på sine nettostyrede virksomheder. Er det muligt for Naalakkersuisut på nuværende tidspunkt, at fremkomme med en vurdering af hvad aftalen på sigt kan komme til at betyde for Nukissiorfiit?

Svar: EU-aftalen forventes ikke at have væsentlige konsekvenser for Nukissiorfiit. Nøgletal fra de nettostyrede virksomheder, herunder Nukissiorfiit vil fremover indgå som bilag i Bestyrelsessekretariatets årlige rapportering til Inatsisartut om de Selvstyrets Aktieselskaber. I forhold til Nukissiorfiit kan EU-aftalen derfor afstedkomme et øget krav om afrapporteringer om regnskabstal.

15.8 hovedkonto 77.05.01 Affaldsområdet

Til spg a)

Udvalget kan konstatere at halvdelen af spørgsmålet ikke er besvaret for så vidt hvad angår implementeringen af affaldshåndteringsplanen. Udvalget ønsker derfor et svar på: hvor langt Naalakkersuisut er med implementeringen af affaldshåndteringsplanen?

Svar: Nedenfor følger en gennemgang af de enkelte delmål i affaldshandlingsplanen og en status over, hvordan der arbejdes med at implementere de enkelte delmål i handlingsplanen. Arbejdet med implementeringen af affaldshandlingsplanen sker i tæt samarbejde med kommunerne, som har det primære ansvar for affaldsområdet.

Departementet for Natur, Miljø og Justitsområdet har som den centrale myndighed til opgave at følge op på og aktivt udvikle affaldsområdet. Det samlede investeringsbehov ved en implementering af alle initiativer i affaldshandlingsplanen blev i 2010 skønnet til 400 mio. kr. Herudover vil merudgifter til drift og administration ifølge daværende skøn udgøre 75 mio. kr. I nutidskroner vil det således udgøre mere end en halv milliard kroner.

Der skal gøres opmærksom på at der ved vedtagelsen af affaldshandlingsplanen tilbage i 2010 ikke blev taget stilling til den samlede finansiering. Der har i årene 2011-2014 været afsat midler på Finansloven til at igangsætte delelementer – herunder særligt delmål 3: Modtagefaciliteter og kildesortering af problemaffald og delmål 4: Deponeringsanlæg og gamle dumpe.

Delmål 1: Planlægning og Administration

Generelt er vejledning og rådgivning af kommunerne blevet styrket i perioden 2013-2014, idet der er prioriteret flere administrative ressourcer i departementet til affaldsområdet. Der er udarbejdet et udkast til en ny affaldsbekendtgørelse, som efter lovtæknik forventes sendt i høring medio 2015.

Der er tale om en opdatering af den nuværende affaldsbekendtgørelse fra 1993, som skal gøre bekendtgørelsen mere tidssvarende og sikre hjemmel til at håndtere de udfordringer, kommunerne står med. Eksempelvis får kommunerne hjemmel til at kræve kildesortering, ligesom bekendtgørelsen sikrer bedre rammer og muligheder for udformning af kommunale affaldsplaner og -regulativer.

I sammenhæng med det nye udkast til affaldsbekendtgørelse har Departementet for Miljø, Natur og Justitsområdet udarbejdet et udkast til en vejledning til kommunerne. Vejledningen om udarbejdelse af kommunale affaldsplaner skal forenkle arbejdet med de kommunale affaldsplaner og lette den kommunale planlægning på affaldsområdet. Kommunerne skal således i gang med at udarbejde kommunale affaldsplaner.

Herudover er der udarbejdet:

1. Retningslinjer til kommunerne for håndtering af herreløst skrot og affald
2. Retningslinjer til kommunerne for håndtering af sager om manglende renholdelse af udearealer
3. Retningslinjer i etablering af kontrollerede deponier
4. Retningslinjer for håndtering af eksisterende dumpe.

Delmål 2: Information

Det er målet, at informationskampagnerne skal være målrettede, enkle og opleves som relevante af målgruppen. Alt informationsmateriale på affaldsområdet samles hos KANUKOKA, således at materialet er let tilgængeligt til inspiration og genanvendelse i kommunerne. Det er målet, at der hvert år afholdes en til to kampagner.

Selvstyret har i 2014 gennemført en stor kampagne med fokus på henkastet affald. Med det positive budskab 'Qujanaq – Kalaallit Nunaat Paarilluarisiuk' (tak fordi du passer godt på Grønland), er alle blevet mindet om at bruge skraldespanden. Budskabet er blevet formidlet gennem Qujanaq-kampagnesangen, der er sunget og indspillet af Julie Berthelsen.

Kampagnen har appelleret bredt, og er blevet promoveret i hele landet gennem diverse nyhedskanaler og sociale medier. Kampagnen har benyttet sig af mange forskellige virkemidler – herunder syngende skraldespande, produktion af musikvideo og reklamefilm og diverse kampagnematerialer.

Kampagnen er således nået bredt ud til hele befolkningen. Herudover er der i 2014 givet støtte til produktionen af Nanooks musikvideo Sassuma Arnaa, som handler om ikke at smide affald i havet. Qujanaq-logoet indgår i filmen og får med musikvideoen fornyet eksponering.

I starten af 2014 blev der som en forløber til Qujanaq-kampagnen lavet en skiltreklame, som blev vist på KNR med budskabet 'Tak for batterierne'.

I 2015 er der foreløbig planlagt en kampagne til efteråret, som vil bygge videre på Qujanaq-kampagnen og det positive budskab om at passe på Grønlands miljø og natur.

Delmål 3: Modtagefaciliteter og kildesortering af problemaffald:

Siden 2011 har der hvert år været reserveret midler på Finansloven til anlægstilskud til etablering af modtagefaciliteter for farligt affald. Der benyttes et velfungerende containerkoncept, som er dimensioneret efter størrelsen på de enkelte byer og bosteder.

På nuværende tidspunkt mangler kun en enkelt mellemstor og en mindre by at få modtagefaciliteter for farligt affald. Herudover mangler Qaasuitsup Kommunia og Kommune Kujalleq fortsat faciliteter i bygderne.

Delmål 4: Deponeringsanlæg og gamle dumpe

Med en tillægsbevilling på 44,5 mio. kr. i 2014, er der blevet taget et stort skridt i forhold til implementeringen af delmål 4. Der er givet midler til oprydning af i alt 22 lokaliteter. Oprydningen foretages i perioden 2014-2016. Departementet har i 2014 udarbejdet retningslinjer for oprydning af dumpe og etablering af kontrollerede deponier, således at deponierne efterfølgende kan miljøgodkendes.

Delmål 5: Forbrændingsløsninger

Som et led i at fastlægge en overordnet strategi for forbrændingsløsninger i hele landet, har der igennem de seneste år, været gennemført forsøg med transport af affald. Såfremt der skal etableres større regionale forbrændingsanlæg, er det afgørende, at der kan etableres velfungerende transportløsninger.

Pilotprojekterne viser, at transport af affald rummer mange både praktiske og logistiske udfordringer. Der er således brug for flere erfaringer hermed, inden der kan tages stilling til, om der fremadrettet skal opføres nye større anlæg. Dioxinrensning, opgradering og levetidsforlængelse af de nuværende anlæg er vigtig.

Der er fortsat behov for en ramme til investering i nye forbrændingsløsninger, idet der mangler en forbrændingsløsning i alle de mellemstore og mindre byer og i flere af bygderne. Uanset hvilke løsninger, der prioriteres på forbrændingsområdet, vil etablering af forbrændingsløsninger være det mest omkostningstunge indsatsområde.

Delmål 6: Fokus på henkastet/henstillet affald

Der er blevet arbejdet målrettet med henkastet/henstillet affald, og det er fortsat et fokusområde. Arbejdet med begrænsning af henkastet/henstillet affald foregår på to plan, dels gennem holdningsbearbejdning, og dels via retningslinjer på området, som skal skabe mere klarhed i kommunerne omkring procedurerne ved håndtering af herreløst skrot og renholdelse af udearealer. Disse retningslinjer blev udarbejdet i 2014, og er taget i brug i kommunerne.

Delmål 7: Virksomheder, havne og skibe

En del virksomheder sorterer deres affald i et vist omfang. Sorteringen er til dels afhængig af information og krav fra myndighederne samt bortskaffelsesmuligheder.

I de fleste større havne er der etableret modtagefaciliteter for spildolie. Men der er et behov for at effektivisere sorteringen fra både virksomheder og havne, herunder at sikre bortskaffelsesmuligheder for alle relevante affaldsfraktioner.

Der har ikke været ressourcer til at arbejde med dette delmål ud over den generelle holdningsbearbejdning og informationskampagner der er igangsat under delmål 2.

Delmål 8: Affaldsminimering og genanvendelse

Selvstyret har i 2014 støttet et pilotprojekt i Sisimiut omkring kompostering af organisk affald. Denne affaldsfraktion er problematisk særligt på lokaliteter, hvor der ikke findes en forbrændingsløsning, og det organiske affald derfor deponeres på dumpen. Affaldet tiltrækker skadedyr, og giver lugtgener særligt i de varme måneder.

Øget brug af kompostering kan bidrage til at reducere affaldsmængderne, og til at få håndteret denne problematiske affaldsfraktion på en hensigtsmæssig måde. Projektet er opstartet for nylig, og der er derfor endnu kun sparsomme erfaringer med komposteringen.

Der har igennem en længere periode været fokus på genanvendelse af jern- og metalkrot, og der er udarbejdet et meget brugbart materiale til kommunerne, der bygger på erfaringer med udskibning af jern- og metalkrot i Sisimiut.

Affaldsanlægssektorplanen

Som et led i at forbedre den langsigtede planlægning og koordinering af anlægsaktiviteter mellem de enkelte sektorer, har Naalakkersuisut besluttet, at der skal udarbejdes anlægssektorplaner inden for en række områder – herunder affaldsområdet. Affaldsanlægssektorplanen skal ses som den del af affaldshandlingsplanen og har fokus på behovene inden for affaldsanlæg.

Affaldsanlægssektorplanen har fire indsatsområder inden for anlægsområdet:

1. *Anlæg til håndtering af farligt affald*

Mål: En stadigt større andel af det farlige affald indleveres via modtagefaciliteter til korrekt miljømæssig bortskaffelse.

2. *Natrenovationsanlæg*

Mål: Natrenovation udledes til havmiljøet på forsvarlig vis via godkendte anlæg.

3. *Etablering af kontrollerede deponier*

Mål: Dumpene indrettes som deponier, der drives forsvarligt for at begrænse forureningen af hav, land og luft.

4. *Forbrændingsanlæg*

Mål: En reduceret forurening fra affaldsforbrænding, der lever op til samme niveau som lande, vi normalt sammenligner os med.

Affaldsanlægssektorplanen forventes behandlet af Naalakkersuisut medio 2015. Kommunerne skal som nævnt i gang med kommunal affaldskortlægning og affalds-planlægning. De kommunale affaldsplaner skal være færdige i 2016. De kommunale affaldsplaner bliver vigtige input i en efterfølgende revision af affaldsanlægssektorplanen.

Tilstrækkelig finansiering er en forudsætning for, at anlægsprojekter indenfor affaldsområdet kan gennemføres. Der er på Finanslovsforslaget for 2015 indeholdt en bevilling på ca. 14,4 mio. kr. på hovedkonto 77.05.08 Tilskud til miljøanlæg. Den kommende affaldsanlægssektorplan indeholder forslag til disponering af midlerne.

Afsluttende bemærkninger

Afslutningsvist kan det nævnes, at der arbejdes målrettet med implementeringen af de enkelte delmål i affaldshandlingsplanen ud fra de rammer og ressourcer, der foreligger. Det er imidlertid væsentligt at prioritere ressourcer til de initiativer, der har den største miljø- og sundhedsmæssige effekt. Med affaldsanlægssektorplanen sættes der fokus på de mest trængende og kritiske anlægsområder inden for affaldshåndtering.

Det skal hertil understreges, at affaldsområdet er et kommunalt anliggende, samt at der med affaldssektorplanen ikke medfølger finansieringsforslag for den samlede plan, hvorfor der udestår en videre dialog med kommunerne omkring finansieringen af planen igennem de kommunale bloktilskudsforhandlinger.

Det er således ligeledes vigtigt at få fastlagt, hvem der skal prioritere udbygninger indenfor affaldsområdet i henhold til planen.

Det er ligeledes oplagt, at en del af planen kan være brugerfinansieret ved, at borgere, virksomheder samt andre aktører, der anvender de foreslåede løsninger i planen betaler for at skaffe sig af med deres affald.

Til spg b)

Udvalget ønsker at få tilsendt en beskrivelse af den påtænkte handlingsplan for en nedbringelse af dioxin, denne beskrivelse bør også indbefatte pejlemærker og deadlines for den påtænkte handlingsplan.

Svar: Udarbejdelsen af en dioxinhandlingsplan indgår som en aktivitet under delmål 5 i selve affaldshandlingsplanen. Der skal udarbejdes en dioxinhandlingsplan med henblik på at nedbringe dioxinforurening herunder dioxinemissionerne fra forbrændingsanlæg i byerne og fra bygdeforbrændingsanlæggene.

F.eks. forbrændingsanlæg i byerne skal på sigt overholde de samme emissionskrav som der stilles til forbrændingsanlæg i andre lande. Ved brug af Bedst Tilgængelige Teknologi (BAT) på de grønlandske forbrændingsanlæg, vil der kunne opnås samme rensningsgrad for dioxin og tungmetaller, som i de lande vi normalt sammenligner os med.

Departementet for Natur, Miljø og Justitsområdet påtænker at igangsætte selve arbejdet med at entrere med en konsulent til efteråret og forventer at et udkast til dioxinhandlingsplan vil foreligge omkring ultimo 2015.

16.15 Hovedkonto 89.72.11 Støttet privat boligbyggeri

Udvalget er på det rene med, at det med det aktuelle renteniveau kan være fordelagtigt, at omlægge boliglån. Der er dog intet, der umiddelbart indikerer, at en boligejer her og nu skal omlægge sit rente- og afdragsfrie lån til et rentebærende lån. Det må formodes, at spørgsmålet i de fleste tilfælde først opstår, når lånet efter 15 år skal til at tilbagebetales og samtidig bliver rentebærende.

Udvalgets spørgsmål skal forstås således, at man anmoder om en tilkendegivelse af Naalakkersuisuts langsigtede boligpolitik på området. Hvilke forholdsregler påtænker man for i givet fald at undgå et fremtidigt kollaps på boligmarkedet, hvis det viser sig, at en lang række boligejere i forbindelse med udløbet af de rentefrie lån, ikke kan omprioritere eller optage nye lån med en ydelse, de kan betale f. eks. på grund af et forhøjet renteniveau, og derfor må lade ejendommen gå på tvangsauktion.

Udvalget imødeser en klar og utvetydig udredning herom.

Svar: Oprindeligt blev 10/40/50-ordningen og efterfølgende 20/20/60-ordningen blev konstrueret således at de offentlige lån skulle tilbagebetales, når realkreditlånene var blevet indfriet – ved 10/40/50-ordningernes begyndelse eksisterede der kun 15 årige realkreditlån. Dermed var der harmoni mellem realkreditlånenes indfrielse og det tidspunkt, hvor de offentlige lån skulle tilbagebetales. Det er hen over årene blevet ændret, da realkreditselskaberne har åbnet for længere lån – først 20 årlige lån og senere 30 årlige lån.

Bankerne har som forretning at kreditvurdere deres kunder og er finansieringsrådgivere, som har en interesse i at kunderne overholder deres låneforpligtigelser og kan blive boende i deres bolig. Bankerne har også orienteret om at de vurderer kundernes økonomi i forhold til om de vil kunne afdrage på alle lån på samme tid. Bankerne har oplyst, at de er særligt opmærksomme ved handler hvor der er 20/20/60-lån og hvis lånene forfalder inden for 10 år. Naalakkersuisut er derfor betrygget i, at bankerne foretager den nødvendige kreditvurdering og kreditrådgivning af deres kunder.

16.16 hovedkonto 89.72.12 Boligprojekter og Erstatningsbyggeri

Til besvarelse af spg. h)

Udvalget skal anmode Naalakkersuisut om at få tilsendt en skematisk oversigt over ventetiden i de 5 største byer i Grønland.

Svar: A/S Boligselskabet INI oplyser den 29. april 2015, at der har været fejl i gennemsnitsberegningen i de tidligere fremsendte oplysninger, men at ventetiderne til en almindelig udlejningsbolig nu er opgjort til følgende (opgjort på måneder):

	1 rums	2 rums	3 rums	4 rums	5 rums
Qaqortoq	15,2	17,5	9,9	2,5	7,2
Nuuk	73,1	108,3	53,0	43,5	27,4
Sisimiut	14,1	17,0	16,7	5,8	16,6
Aasiaat	14,3	23,0	19,6	11,2	13,7
Ilulissat	35,5	38,4	47,2	23,5	18,6

Bilag A (Frednings- og Miljøudvalget) – spørgsmål nr. 1:

Svar: *Naalackersuisut finder, at beredskabsudstyret er tilfredsstillende i forhold til formålet med hovedkonto 77.05.03, som netop er mindre kystnære oliespild i de tolv byer, hvor der er etableret beredskab. Herudover har Naalackersuisut via en tekstanmærkning til hovedkonto 73.01.01 bemyndigelse til at stille økonomisk garanti på op til 5 mio. kr. til dækning af en indsats i forbindelse med det kystnære miljøberedskab.*

I forbindelse med oliespildbekæmpelse er det Naalackersuisuts vision at have et velfungerende kystnært miljøberedskab til håndtering af mindre oliespild i umiddelbar nærhed af havne. Dette inkluderer, at udstyret skal være opdateret, vedligeholdt og beredskabsfolkene skal have det fornødne kendskab omkring anvendelsen af udstyret. Ved omfattende forurening indenfor søterritoriet vil Selvstyret anmode Danmark om assistance jf. Landstingsforordning nr. 4 af 3. november 1994 om beskyttelse af havmiljøet.

Bilag A (Frednings- og Miljøudvalget) – spørgsmål nr. 2:

Svar: *Det har vist sig, at der er behov for at undersøge en række forhold grundigt inden Naalackersuisut på et oplyst grundlag, kan tage endelig stilling til, hvorvidt der skal vedtages en ny emballagebekendtgørelse eller den nuværende skal bibeholdes. Der foreligger således eksempelvis endnu ikke opdaterede tal for hvad en ny emballagebekendtgørelse vil koste samfundet i tabte arbejdspladser og investeringer i nye systemer.*

Bilag A (Frednings- og Miljøudvalget) – spørgsmål nr. 3:

Svar: *Det er korrekt der ikke er afsat midler på hovedkontoen i 2015. Men der skal gøres opmærksom på, at der efter afslutningen af regnskabet for 2014 henstår 30,815 mio. kr. uforbrugte midler, som kan anvendes i 2015. Naalackersuisut finder derfor der er tilstrækkeligt med midler i fiskeriudviklingspuljen for 2015. Der skal gøres opmærksom på, at der til 3. behandlingen af FFL2015 fremsættes ændringsforslag til 50.06.50, så det fremgår saldoen for hensættelser udgør 30,815 mio. kr. ved udgangen af 2014.*

Bilag B (Anlægsudvalget) – det anførte fra udvalget er kommenteret/besvaret i tilfælde der findes behov for det ud fra anførte fra Anlægsudvalget:

Hovedkonto 70.01.04 Administrations og projektudgifter vedrørende anlægsområdet

Svar: *Forholdet omkring de forskellige beløb blev rettet ved ændringsforslag til tekstanmærkning ved 2. behandlingen af FFL2015 (ændringsforslag nr. 141).*

Hovedkonto 72.20.05 Tilskud til passagerbefordring

Svar: *Naalakkersuisut skal bekræfte, at det ved anlæg / udvidelser af lufthavne tillægges vægt, at disse sker på en sådan måde, at hensynet til at reducere servicekontrakter i pris, mængde og eller omfang tillægges vægt.*

Tilsvarende vil det i forbindelse med de kommende forhandlinger af servicekontrakter blive tillagt vægt, at kontrakterne ved behov kan tilpasses fremtidige ændringer i infrastrukturen.

Endelig ligger det Naalakkersuisut på sinde, at servicekontrakterne indgås på en sådan måde, at der skabes transparens i forhold til kontrakternes sammensætning, pris samt brugerbetaling, idet det udgør et selvstændigt mål, at kontrakterne afspejler formålet at skabe mest, bedst og billigst transport for de allokerede midler.

Hovedkonto 72.20.10 Godstransport

Svar: *Naalakkersuisut skal bekræfte, at der bliver fulgt op på konstaterede rationaliseringsgevinster i Royal Arctic Line A/S. I den forbindelse skal Naalakkersuisut gøre opmærksom på, at der i løbet af 2015 forventes igangsat en større analyse af hele RALs koncern og underliggende selskaber bl.a. mhp. at konstatere eventuelle rationaliserings- og effektiviseringsgevinster i strukturen omkring godsbeholdning.*

Det er ikke uafviseligt at en tilsvarende analyse vil være relevant i andre af Selvstyrets selskaber – herunder Tele-Post. Tele-Post undergår aktuelt løbende tilpasninger, idet den igangværende liberaliseringsproces på teleområdet påkalder sig rationalisering og effektivisering af forretningen Tele-Post. Naalakkersuisut vil derudover løbende vurdere behovet for på tilsvarende vis at gennemføre analyser af mulighederne for effektiviseringer i selvstyrets selskaber.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Med venlig hilsen

Anda Uldum

Bilag:

Brev "Orientering vedrørende pensionsbeskatning"

Til de faglige organisationer
ASK, NPK, PK/PPK, AK og IMAK

Sendt pr. e-post til: asg@greenet.gl

Orientering vedrørende pensionsbeskatning

Med henvisning til mødet den 13. februar 2015 vedrørende indretning af fremtidens pensionsbeskatning oplyses, at skatteminister Benny Engelbrecht har besvaret naalakkersuisoq for finanser Anda Uldums henvendelse om (gen-)indførsel af en ordning som kompenserer Grønland for det nuværende tab af skatteprovenu.

Skatteministeren udtrykte forståelse for de grønlandske udfordringer, men tilkendegav, at han ikke finder en sådan ordning er en farbar vej. Skatteministeren nævnte, at så vidt det er ham bekendt, er det en undtagelse, at andre lande giver fradrag for indbetalinger til danske pensionsordninger. Desuden nævnte ministeren, at danske pensionsudbydere ikke er ubekendte med håndteringen af ikke-fradragsberettigede indbetalinger og henviser fx til, at Færøerne har afskaffet fradragsretten for indbetalinger til både færøske og udenlandske pensionsordninger.

Naalakkersuisut har besluttet, at der til forårssamlingen 2016 skal fremlægges et forslag, der imødegår provenutabet.

Finansdepartementet har som led i forberedelsen af lovgivningen besluttet at afholde et møde med arbejdsmarkedets parter og pensionskasserne i løbet af maj. Der vil senere blive udsendt en indkaldelse til mødet.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga
Med venlig hilsen

Peter Beck

13. april 2015
Sagsnr. 2013-087701
Dok. Nr. 1911873

Postboks 1037
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 50
E-mail: oed@nanoq.gl
www.nanoq.gl